

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Rónai László ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe)felperesnek - a Kolonics Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Zala Megyei Bíróságon indított perében a 2011. február 1. napján kelt 15.P.21.789/2008/65. számú ítélet ellen az alperes részéről 66. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő vagyoni kártérítés összegét 664.943 (hatszázhatvannégyezer-kilencszáznegyvenhárom) forintra, és ebből 657.039 forintnak 1995. december 1. napjától 2001. december 31. napjáig évi 20 (húsz) %, 2002. január 1. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11 (tizenegy) %, 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatára, 7.904 (hétezer-kilencszáznegy) forintnak 1986. június 1. napjától 1989. május 25. napjáig évi 8 (nyolc) %, 1989. május 26. napjától 2001. december 31. napjáig évi 20 (húsz) %, 2002. január 1. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11 (tizenegy) %, 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatára, míg a nem vagyoni kártérítés összegét 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forintra, és ennek 2005. július 19. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatára leszállítja.

A keresetet ezt meghaladóan tekinti elutasítottnak.

A felperes által az államnak fizetendő feljegyzett kereseti illeték összegét 828.000 (nyolcszázhuszonnyolcezer) forintra felemeli.

Mellőzi az alperesnek elsőfokú perköltségben való maraszalását, és a felperest kötelezi, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 400.000 (négy százezer) forint elsőfokú eljárásban felmerült költséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 37.500 (harminchézezer-ötszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 252.500 (kettőszázötvenkettőezer-ötszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a N Városi Kórházban (a továbbiakban: alperes) 1986. április 18. napján jobboldali lumbalis sympatectomia műtéten esett át. Átmeneti zavartalan sebgyógyulást követően 1986. július 16. napjától 1986. július 23. napjáig a műtégi heg vonalában kialakult gyulladásos sebváladékozás miatt ismételt kórházi kezelésre szorult. Gyógykezelése során ellátták a seb gyulladását és a váladékozást megszüntették. A felperesnek az elhúzódó, szövődményes sebgyógyulás miatt 1986. július 23. napjáig kétnaponta orvosi szakellátása érdekében utazási többletköltsége merült fel, illetve többlet gyógyszer- és kötszervásárlásra kényszerült. 1987. március 19. napjától 1987. április 1. napjáig a Z Megyei Kórház Sebészeti Osztályán kezelték, amelynek során a verőérszűkületet oldalkeringés kiépítésével sikerrel gyógyították.

A felperes 1988. március 14. napjáig a Z Vállalatnál, majd 1988. április 11. napjától 1988. május 16. napjáig a b-i „Április 4.” Mg. Tsz.-nél traktoros munkakört töltött be. 1988. május 17. napjától 1988. augusztus 31. napjáig a D Gépgyárnál, majd 1988. szeptember 1. napjától 1991. április 30. napjáig L-n, a M Vállalatnál portásként dolgozott.

Az Országos Orvosszakértői Intézet elsőfokú orvosi bizottsága 1987. december 23. napján bypass műtét és lumbalis sympatectomia utáni állapot, magas vérnyomás és hasfali hegsérv kórismék miatt a felperesnél 50%-os munkaképesség-csökkenést véleményezett, és rögzítette, hogy nehéz fizikai munkavégzés nem javasolt a számára. A felperes 1991. május 1. napjától 1995. augusztus 16. napjáig rendszeres szociális járadékban, 1995. augusztus 17. napjától 2002. január 31. napjáig átmeneti járadékban részesült, majd 2002. február 1. napjától kezdődően öregségi nyugdíjat állapítottak meg részére.

2005. július 18-án az alperes általános sebészeti osztályán bizonytalan eredetű daganat gyanúja miatt a felperest megműtötték, és ennek során a csípőlapát homorulatában elhelyezkedő férfiökölnyi, kemény tapintatú szövetszaporulatot találtak. Szövettani vizsgálat során idegentest granulomát véleményeztek. A kórszövettani vizsgálatkérő lap szerint az idegen test (hasi törlő) az alperesnél 1986. április 18-án elvégzett műtét során maradt a felperes szervezetében.

A felperes munkaképesség-csökkenése túlnyomó részben természetes okú betegségei következménye, a törlőkendő bennhagyásával legfeljebb 16%-os munkaképesség-csökkenés hozható összefüggésbe. A felperest alapbetegsége önmagában alkalmatlanná tette nehézgépkézeli munka végzésére. Az 1986. április 18-ai műtétet követően a felperes tűzifa gyűjtésével kapcsolatos munkákat nem tudott végezni, az állattartással, zöldség- és gyümölcsstermesztéssel kapcsolatos nehéz fizikai munkák elvégzésében korlátozottá vált. Az 1986. évi és az 1987. évi műtéteket követően mozgásában erőteljesen korlátozott volt, hosszú távon gyalogolni nem tudott, deréktáji, hasi fájdalmakat érzett, nehezen hajolt, öltözködésben, vetkőzésben házastársa segítségére szorult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.372.863 forint vagyoni kártérítést, 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, ezen összegek késedelmi kamatát, valamint 200.000 forint elsőfokú perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és a felperest kötelezte a feljegyzett eljárási illeték megfizetésére. Az elsőfokú bíróság dr. Sz.L. igazságügyi orvos-szakértő, valamint a felperes által csatolt magánszakértői vélemény alapján bizonyítottanak találta, hogy a 2005. július 19-én eltávolított idegentest granuloma az alperesnél 1986. április 18-án elvégzett műtét során került visszahagyásra. Az ETT Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testületének szakvéleményét és dr. Sz.L. igazságügyi orvos-szakértő szakvéleményét alapul véve úgy foglalt állást, hogy az idegentest mulasztás következményeként maradt vissza a felperes szervezetében, amely annak ellenére az elvárható gondosság sérelmét jelenti, hogy az idegentestek visszamaradásának kiküszöbölésére teljes bizonyosságot nyújtó módszer nem ismeretes. Az ETT szakvéleménye, valamint a tanúvallomások alapján megállapította, hogy az idegentest a felperesnél hasi és deréktáji panaszokat okozott, munkaképességét 16%-os mértékben csökkentette. Életminősége a hasi törlő szervezetében való visszahagyása miatt alapvetően és hátrányosan megváltozott, amely az elsőfokú bíróság megítélése szerint - figyelemmel arra is, hogy ezeket a hátrányokat közel tizenkilenc évig kellett elviselnie - 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítéssel, és annak 2005. július 19. napjától járó késedelmi kamatával kompenzálható. Az elsőfokú bíróság az ETT szakvéleménye alapján úgy foglalt állást, hogy az 1986. április 18-ai műtét utáni sebgyógyulási zavar a műtét során bennhagyott idegentest által kiváltott reakciónak tudható be. A Z Megyei Kórházban 1987. március 23-án elvégzett műtét ugyan az érszűkület miatt vált szükségessé, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a szervezetben maradt idegentest befolyásolta a felperes egészségi állapotát és keresőképtelenségét. Minderre figyelemmel úgy foglalt állást, hogy a traktoros munkakörben elvárható jövedelem és a két műtétet követően folyósított táppénz

közötti különbség alapulvételével 6.000 forint keresetkiesés hozható összefüggésbe a hasi törő felperes szervezetében hagyásával. A sebgyógyulási zavar miatt szükséges kötszer többletköltség és többlet útiköltség címén az alperest 7.904 forintban marasztalta. Alaptalannak ítélte ugyanakkor a traktoros munkakörben elérhető jövedelem és a felperes által ténylegesen elért jövedelem közötti különbség, mint elmaradt jövedelem iránti követelést, mert a felperes traktoros munkakörét sorsszerű megbetegedése folytán sem tudta volna ellátni. Marasztalta ugyanakkor az alperest a felperes által portás munkakörben elérhető jövedelem és a részére kifizetett rendszeres szociális járadék, illetve átmeneti járadék közötti különbségben, összesen nettó 566.359 forint összegben. Megállapította, hogy a felperes feltételezett folyamatos portási munkaviszony esetén sem részesült volna magasabb összegű öregségi nyugdíjban, ezért alaptalannak találta a portás munkakörben fennálló folyamatos munkaviszonya és elérhető jövedelme, valamint az ez alapján megállapított nyugdíj közötti különbség hiányában az ezzel kapcsolatos elmaradt jövedelem iránti igényt. Az ETT azon szakértői megállapításából kiindulva, hogy a felperest a törő bennhagyása önmagában a nehéz fizikai munkának számító háztartási, házkörüli munkák ellátásában korlátozhatta, a tűzifa beszerzésével és feldolgozásával kapcsolatos munkák többletköltségét 1.559.000 forintban, a sertéstartás megszűnése miatti többletköltséget - évi kettő darab vágósertés beszerzési ára alapján - 982.800 forintban, a veteményeskert művelésével kapcsolatos nehéz fizikai munka elvégzéséhez szükséges idegen munkaerő többletköltségét 167.100 forintban, míg a veteményeskerti nehéz fizikai munkával megtermelt termények helyett vásárolt termények többletköltségét 83.650 forintban állapította meg, és ezek megfizetésére az alperest kötelezte.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, és a felperes keresetének teljes elutasítása érdekében az alperes fellebbezett. Álláspontja szerint egyértelműen nem bizonyított, hogy az idegentest az alperesi intézményben 1986. április 18. napján végzett műtéti beavatkozás során maradt a felperes szervezetében. Dr. L.M.P. és dr. Sz.L. szakértői véleménye ebben a tekintetben ellentétes megállapításokat tartalmaz, az elsőfokú bíróság azonban e kérdés megválaszolására az ETT Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testületét nem rendelte ki. Az elvárható gondosság megítélésénél ugyanakkor kizárólag a szakértői testület véleményét vette alapul, a sebész szakmai kollégium útmutatójának és elnökének szakmai álláspontját figyelmen kívül hagyta. Dr. L.M.P. és dr. Sz.L. szakvéleménye szerint a felperes sebgyógyulási zavara, mozgáskorlátozottsága, munkavégző képességének csökkenése az idegentest szervezetben maradásával nincs összefüggésben. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben a szakértői testület véleményét fogadta el, amely azonban csak feltételezéseken alapul. A nem vagyoni kártérítés összegét eltúlzottnak ítélte, mert álláspontja szerint a tanúk nem tudnak különbséget tenni a felperes sorsszerű megbetegedéseiből származó panaszok, és a perben hivatkozott idegentest által okozott állítólagos panaszok között. Tévesnek találta a felperes által traktoros munkakörben elérhető jövedelem és a táppénz közötti különbség megfizetésére történt kötelezését, mert az 1986. április 18-án, valamint 1987. március 23-án

elvégzett műtétekre a felperes sorsszerű betegsége miatt került sor. A sebváladékozás, mint sebgyógyulási zavar kizárólag a műtét szövődménye volt, amelynek költségeit a társadalombiztosítás a felperes és kísérője számára megtérítette. A felperes a portás munkakört sorsszerű megbetegedése miatt nem tudta ellátni, ezért a portásként elérhető jövedelem és a társadalombiztosítási ellátás közötti különbségre nem tarthat igényt. Nehéz fizikai munkára, így a tűzifagyűjtésre a felperes alapbetegsége miatt alkalmatlan, így az ezzel kapcsolatosan felmerült károk és az alperes feltételezett mulasztása között okozati összefüggés nem áll fenn. A sertéstartás megszűnésének oka álláspontja szerint nem bizonyított, továbbá az sem, hogy a felperes akár saját fogyasztásra - tekintettel az alapbetegségére és életkorára - sertéseket hizlalt volna. A konyhakert a kukoricás megszüntetése mellett változatlanul fennmaradt, ezért az ezzel kapcsolatosan érvényesített kártérítési igényt ugyancsak nem találta megalapozottnak. Az alperes fellebbezésében is kérte a sebész szakmai kollégium megkeresését és újabb igazságügyi orvos-szakértői vélemény beszerzését annak megállapítása érdekében, hogy melyik műtét során maradt az idegentest a felperes szervezetében, és ez tekinthető-e a legnagyobb gondosság megsértésének. Erre tekintettel felvetette az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indokoltságát is.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított tényállást a másodfokú bíróság annyiban módosítja, hogy a felperes a házkörűli nehéz fizikai munkákat sorsszerű megbetegedései mellett sem tudta ellátni, az idegentest szervezetében maradásával összefüggő hasi és deréktáji panaszai pedig a 2005. évi műtéti beavatkozást megelőző években erősödtek fel, és tették indokolttá az orvosi ellátást. Az így módosított tényállás alapján a másodfokú bíróság csak részben értett egyet az elsőfokú bíróság által levont jogi következtetésekkel és érdemi döntésével.

Alaptalanul sérelmezi a fellebbezés az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a 2005. július 19-ei műtét során eltávolított idegentest az alperesi kórházban 1986. április 18-án elvégzett műtét során maradt a felperes szervezetében. Dr. L.M.P. igazságügyi szakértő elvileg ugyan nem zárta ki annak a lehetőségét, hogy az idegentest az 1987. évi beavatkozás során maradt a felperes szervezetében - mert ez a műtéti beavatkozás is a felperesnek azt az oldalát érintette, ahonnan az idegentestet eltávolították - azonban ezzel együtt is azt a szakértői megállapítást tette, hogy nagy valószínűség szerint az idegentest az 1986-ban elvégzett műtét során került a felperes szervezetébe. Dr. Sz.L. igazságügyi szakértő szakvéleménye szerint az idegentest az 1986-ban végzett műtéti beavatkozás során maradt a felperes szervezetében, mert a jobboldali hashártya mögötti tér, mint anatómiai régió - ahonnan az idegentest eltávolításra került - ennél a műtétnél került feltárássra. Szakértői véleménye megerősítette a perben korábban beszerzett igazságügyi orvos-szakértői véleményt, összhangban volt a felperes felkérésére

készített szakértői véleménnyel, és az idegentest 2005. évi eltávolítása során keletkezett orvos iratokban tett megállapításokkal, így e szakkérdés tekintetében az Egészségügyi Tudományos Tanács Szakértői Testülete kirendelésének a Pp. 183.§-ának (2) bekezdésében írt feltételei nem álltak fenn.

Helyes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy az idegentestnek a felperes szervezetében való visszahagyása a jelen perben még alkalmazandó 1972. évi II. törvény 43.§-ának (2) bekezdése szerint elvárható legnagyobb gondosság követelményének nem felelt meg. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság a bírói gyakorlatra (BH 2005.429), amely szerint a műtét során fel nem használt idegentestnek a testüregben maradása nem felel meg a legnagyobb gondosság követelményének, és elkerülhető is, ha a műtétnél felhasznált eszközöket utólag megszámlálják, illetőleg gondosan és szakszerűen ellenőrzik a műtési területet. Az orvosi szakma szabályaival is ellentétes az, hogy a műtési területen maradjon olyan eszköz, amelyre a gyógyuláshoz nincs szükség, és az elvárható legnagyobb gondosság követelményéből is az következik, hogy az oda nem tartozó tárgyak ne maradjanak a szervezetben. Amennyiben az adott műtét kockázati körébe tartozik a műtét során felhasznált idegen anyagok véletlenszerű beesése vagy bennhagyása a testüregben, akkor a műtét befejezését követően azok számlálásával és a műtési terület ellenőrzésével a felperes esetében kialakult helyzet elkerülhető lett volna. Annak a kérdésnek a megítélése, hogy az alperes eljárása az orvos-szakértők által ismertett szakmai előírások, és követelmények mellett megfelel-e a legnagyobb gondosság elvének nem orvos-szakértői, hanem jogi kérdés, ezért ennek megítéléséhez az alperes fellebbezésében is indítványozott további bizonyítás felvétele szükségtelen volt.

Az ETT Szakértői Testületének szakvéleménye szerint a felperes panaszai közül a hasi és deréktáji panaszok, illetve tünetek vonatkozásában fogadható el az idegentest oki szerepe. Az 1986-ban és 1987-ben elvégzett műtési beavatkozásokat követően az Országos Orvosszakértői Intézet 1987. június 3-a és 1993. március 18-a között öt alkalommal is vizsgálta a felperest. A szakvéleményekből az állapítható meg, hogy a felperes lábfájdalomra, gyengeségre, a műtét helyén kialakult sérvre, és az ebből eredő hajolási nehézségre panaszkodott. T.Cs-né tanúvallomása szerint - aki 1988-ban kötött házasságot a felperes fiával, és azóta él egy házban a felperessel - orvosi jellegű problémái esetén a felperes háziorvosához fordult. Korábbi háziorvosának, dr. H.I-nek a tanúvallomása szerint a felperesnek elsősorban comb- és lábszártáji fájdalmai voltak. Említést tett ugyan hasi fájdalmakról is, ezek azonban olyan súlyúak nem voltak, amelyek indokolták volna beutalását egy CT vizsgálatra vagy ultrahangra. 1996. december 1-jétől dr. S.I. volt a felperes háziorvosa, aki az orvosi dokumentumok alapján úgy nyilatkozott, hogy a felperes mindössze négy alkalommal jelent meg a rendeléseken, hasi fájdalmakra egyetlen esetben sem panaszkodott. A felperes 2005. július 18-a és 2005. július 27-e közötti kórházi kezeléséről készült kórlap azt a bejegyzést tartalmazza, hogy a felperes jobb csípőjének fájdalmasságát másfél éve érzi. Kétségtelen tény, hogy a tanúk - akik a felperessel közeli hozzátartozói viszonyban, illetve közeli ismeretségi viszonyban állnak - a felperes folyamatos és állandó fájdalmairól tettek vallomást.

Figyelembe kell azonban venni, hogy a szakvélemények szerint felperes panaszainak túlnyomó többsége természetes okú megbetegedéseiből fakadt, és a tanúk - ahogy arra az alperes is utalt fellebbezésében - nyilvánvalóan nem tudtak különbséget tenni a különböző eredetű fájdalmak és panaszok között. Mindezekre a bizonyítékokra figyelemmel a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a visszamaradt idegentesttel okozati összefüggésben álló hasi, illetve deréktáji panaszok csak hosszabb idő elteltével jelentkeztek, és a műtéti beavatkozást megelőző években érték el azt a szintet, amely már orvosi ellátást igényelt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint - figyelembe véve az idegentest szervezetben hagyásával összefüggésbe hozható munkaképesség-csökkenést, továbbá az alperesi mulasztás miatt szükségessé váló újabb orvosi beavatkozást is - a 2005. évi ár- és értékviszonyok alapján 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés alkalmas a felperes által elszenvedett sérelmek hozzávetőleges kiegyenlítésére.

Az ETT Szakértői Testületének szakvéleménye szerint a sebgyógyulási zavar hátterében valószínűsíthető az idegentest oki szerepe, így a felperes a kötszer, illetve utazási többletköltségre az elsőfokú bíróság által megállapított 7.904 forint összegben jogosult.

A felperes az 1986-ban elvégzett műtétet követően - amelyet sorsszerű megbetegedése indokolt - az április 2. napjától november 21. napjáig terjedő időszakban részesült táppénzben. Az viszont nem bizonyított, hogy az 1986. július 23. napjáig orvosolt sebgyógyulási zavar kihatott az egyébként hosszabb gyógyulást igénylő betegség miatti táppénzes állomány időtartamára, ezért az elérhető jövedelem és a táppénz közötti különbözet megtérítése iránti igényt a másodfokú bíróság alaptalannak találta. Arra vonatkozóan sincs adat, hogy az ugyancsak sorsszerű megbetegedés miatt szükségessé vált 1987. évi műtét utáni gyógyulást bármilyen mértékben befolyásolta volna az idegentest szervezetben maradása, ezért igénye erre az időszakra is alaptalan.

Az ETT szakvéleménye szerint a felperest alapbetegsége önmagában alkalmatlanná tette a nehézgépkezelői munka végzésére. Az Országos Orvosszakértői Intézet 1987. december 23. napján kelt szakvéleménye - amely a felperes jobb combfájdalmán és gyengeségén kívül egyéb panaszt nem rögzít - kizárólag a felperes sorsszerű megbetegedései alapján úgy foglalt állást, hogy nehéz fizikai munkavégzés számára nem javasolt. Mindebből, valamint az ETT szakvéleményének már idézett megállapításából az következik, hogy a felperes a keresetében érvényesített és mind általa, mind a gazdasági szakértő által nehéz fizikai munkának minősített házkörüli munkák ellátására már sorsszerű megbetegedése folytán képtelenné vált, így a tűzifa beszerzésével és feldolgozásával, a sertéstartás megszűnésével, a veteményeskert idegen munkaerővel történő megművelésével, illetve a termények pótlásával kapcsolatosan jelentkező többletköltségének megtérítését az alperestől nem igényelheti.

Abból az orvos-szakértői megállapításból viszont, amely szerint sorsszerű megbetegedései csak a nehéz fizikai munkák elvégzésében korlátozták a felperest,

az is következik, hogy a természetes okú megbetegedései a portási munka elvégzését nem zárták ki. Alappal tartott tehát igényt a felperes 1991. május 1. napjától nyugdíjba vonulásának időpontjáig a portásként elérhető jövedelmének, valamint az átmeneti és szociális járadék különbözetének a keresetében érvényesített részére. A baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkereset meghatározásáról és a járadék számítási módjáról szóló 1/2006.(V.22.) PK vélemény szerint az 1988. január 1-je után megállapított, szja köteles bevételnek minősülő keresetpótló járadékot bruttósított számítási mód szerint kell megállapítani. E számítás során a kártérítés alapjául szolgáló valamennyi összeget, így az elvárható jövedelmet, valamint a törvény alapján levonásra kerülő társadalombiztosítási ellátást is bruttó összegben kell figyelembe venni. Amennyiben a társadalombiztosítási ellátást szja mentesen folyósítják, ezt úgy kell meghatározni, mintha szja fizetési kötelezettség terhelné. Ennek figyelembevételével a bérszakértő 53. sorszám alatti szakértői véleményének 19. oldalán szereplő elszámolás az alábbiak szerint módosul:

a portás munkakörben elérhető bruttó jövedelem (a jövedelmet terhelő járulékok levonása után)	3.771.094
forint,	
a felperesnek kifizetett átmeneti és szociális járadék bruttó összege	1.717.848
forint, a bruttó jövedelem és a bruttósított átmeneti, illetve szociális járadék különbsége	2.053.246
forint, így a felperes igényt tarthat	
657.039 forintra,	

mivel az 50 %-os munkaképesség-csökkenésből 16,6 % hozható összefüggésbe - az elsőfokú ítéletben kifejtettek szerint - az alperes mulasztásával, az alperes a felmerült kár 32 %-át köteles megtéríteni.

A felperes teljes kereseti követelésére, az alperes fellebbezési kérelmére, továbbá arra a körülményre figyelemmel, hogy a felperes ténylegesen csak az elmaradt jövedelem nettó összegéhez jut hozzá, nem volt perjogi akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság keresetmódosítás hiányában is marasztalja az alperest az elmaradt jövedelem bruttó összegében.

A felperes tehát jogosult kötszer és utazási többletköltség címén 7.904 forintra, elmaradt jövedelem címén 657.039 forintra, összesen 664.943 forint vagyoni kártérítésre, továbbá 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítésre, és ezen összegek késedelmi kamatára. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az alperes által fizetendő marasztalás összegét leszállította. A késedelmi kamat mértékét a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdése, valamint a 2001. évi LXXXVII. törvénnyel módosított 2000. évi LXXXVIII. törvény, és 2002. évi XXXVI. törvény alapján határozta meg.

A másodfokú bíróság döntésével a felperes túlnyomó részben (92%-ban) elvesztette, ezért a Pp. 81.§-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperesnek ügyvédi munkadíjból álló perkoltséget fizetni (a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (R.) 3.§-a (2) bekezdésének a) és b) pontja), azonban pernyertessége arányában igényt tarthat az általa előlegezett szakértői díjra. A másodfokú bíróság döntésére figyelemmel fel kellett emelni a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét is.

Az alperes fellebbezése 4.207.920 forint összeg erejéig sikeres volt, sikertelen 2.164.943 forint erejéig, így a felperes köteles az alperesnek 37.500 forint összegben ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perkoltséget fizetni a R 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján. A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a fellebbezési eljárási részilleték megfizetésére. Az alperes az Itv. 5.§ (1) bekezdés d) pontja alapján személyes illetékmentes, így a további feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az Itv. 4.§-ának (1) bekezdése alapján nem kötelezhető, azt a Kmr. 14.§-a értelmében az állam viseli.

Pécs, 2011. október 20.

dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, dr. Döme Attila s.k. bíró